

اعلامیه مطبوعاتی

تهجیر، تحقیر، تخریب...؛ نام دیگر توسعه به سبک سرمایه‌داری!

(ترجمه)

در حالی که نظام حاکم مصر درباره «توسعه بندر العریش» و تبدیل آن به یک بندر بین‌المللی در چارچوب پروژه گذرگاه اقتصادی جدید سخن می‌گوید، جنایت واقعی علیه ساکنان منطقه «الریسه» در شهر العریش در حال وقوع است. مردمی که با فشار بولدورها از خانه‌هایشان بیرون رانده می‌شوند، منازلشان به بهانه منافع عمومی، برخلاف میل‌شان تخریب می‌گردد؛ همراه با فشارهای روانی، تهدیدها و معامله‌هایی که با کرامت انسانی ناسازگار است. این روند نه تنها با موازین انسانی در تضاد است، بلکه صراحتاً با احکام اسلام نیز مغایرت دارد.

این صحنه در سینا تازگی ندارد. سال‌هاست که ساکنان این منطقه شاهد برخورد دولت با خود هستند، گویی بیگانه‌هایی در سرزمین خودند! زمین‌شان مصادره می‌شود، خانه‌هایشان تخریب می‌گردد، از هرگونه خدمات دولتی محروم‌اند، از گسترش عمرانی منع می‌شوند، و به جای برخورد درست، با آن‌ها به شیوه امنیتی رفتار می‌شود تا جایی که گویی در منطقه‌ای سایه‌نشین زندگی می‌کنند، از حقوق خود محروم شده‌اند و همواره در نگاه دولت مظنون‌اند؛ شکایت‌هایشان شنیده نمی‌شود و ظلمی که بر آن‌ها می‌رود، هرگز برداشته نمی‌شود.

طبق گزارش‌های میدانی منتشرشده در ماه جولای ۲۰۲۵ م، دولت مصر وارد مرحله چهارم و پنجم عملیات تخریب در محله «الریسه» شده که در محدوده جغرافیایی بندر العریش قرار دارد. در این مرحله، منازل مسکونی تخریب شده‌اند؛ خانه‌هایی که ساکنان‌شان حاضر به ترک آن‌ها نبوده و در مقابل امضای اسناد تخلیه مقاومت کرده‌اند. اما در نهایت با فشارهای امنیتی و حتی تهدید برخی، مجبور به ترک خانه‌های خود شده‌اند.

با وجود ادعاهای دولت مبنی بر ارائه «غرامت‌های مناسب» یا «واحد‌های مسکونی جایگزین»، این غرامت‌ها نه از نظر قیمت، نه موقعیت استراتژیک مشرف به دریا و نه از نظر ساختار اجتماعی که طی دهه‌ها ساخته شده، با ارزش واقعی املاک برابر نیست. علاوه بر آن، این غرامت‌ها نه پس از گفت‌وگو، بلکه پس از تهدید و بدون رضایت مالکان ارائه شده‌اند.

گزارش‌های مستقل خبری فاش کرده‌اند که این تخریب‌ها تحت نظارت مستقیم ارتش انجام می‌گیرد؛ آن هم در قالب طرح تبدیل بندر العریش به منطقه‌ای تحت حاکمیت نظامی. این بدان معناست که ساکنان هیچ حق قانونی برای اعتراض ندارند، چراکه منطقه به‌عنوان «مصلحت عمومی» طبقه‌بندی شده و طبق قوانین وضعی، دولت می‌تواند مالکیت را سلب کند.

اما پرسش اصلی اینجاست: مسأله فقط در قانون نیست، بلکه در شرع است:

آیا دولت حق دارد که مردم را به زور از خانه‌هایشان بیرون کند؟

آیا از منظر شرعی جایز است که مالکیت خصوصی به بهانه توسعه به مالکیت عمومی تبدیل شود؟

آیا شرع چنین تهجیر سازمان‌یافته‌ای را مجاز دانسته است؟

اسلام مالکیت خصوصی را یکی از سه حرمت اساسی قرار داده که نباید نقض شود، چنان‌که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود:

«كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ؛ دَمُهُ وَمَالُهُ وَعِزُّهُ»

ترجمه: خون، مال و آبروی هر مسلمان بر مسلمان دیگر حرام است.

در اسلام، مالکیت خصوصی مصون و محترم است و دولت تنها در صورت رضایت و اختیار مالک، آن هم با دلایل شرعی روشن، می‌تواند اقدام به سلب مالکیت کند.

در شریعت، چیزی به نام «مصلحت عمومی» که به دولت اجازه دهد مالکیت مردم را بدون رضایت‌شان سلب کند، وجود ندارد. این مفهومی برگرفته از نظام‌های غربی سرمایه‌داری است که دولت را بالاتر از مردم قرار داده و به آن حق سلب مالکیت را می‌دهد، اگر آن را «مفید» برای جامعه بدانند.

تبدیل مالکیت خصوصی به مالکیت عمومی از نظر شرعی باطل است، چراکه این تنها الله سبحانه و تعالی است که نوع مالکیت را تعیین می‌کند، نه دولت. الله سبحانه و تعالی فرموده است: ﴿وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ یعنی نباید از مردم اموال‌شان را کم گذاشت یا تضییع کرد.

در نتیجه، نه تبدیل مالکیت خصوصی به مالکیت عمومی و نه به مالکیت دولتی جایز است؛ هرگونه تعدی به آن، تعدی به حکم شرعی است.

اسلام هرگونه دست‌برد به نوع مالکیت را به بهانه مصلحت یا منفعت عمومی حرام کرده و تنها شریعت را مرجع مشروعیت می‌داند، نه تصمیم حاکم. چراکه مالک واقعی الله سبحانه و تعالی است، و مردم فقط جانشینان او در مالکیت‌اند. تا زمانی که فردی از راه شرعی مالک خانه یا زمینی شده باشد، هیچ شخص یا نهادی - حتی دولت - نمی‌تواند حق او را سلب کند، حتی اگر آن را به بهانه توسعه بندر یا پروژه‌ای عمرانی انجام دهد. بلکه واجب است که به این مالکیت احترام گذاشته شود و راه‌حل‌های شرعی جست‌وجو شود، نه راه‌حل‌هایی که به قیمت پایمال شدن حقوق مردم تمام شود.

آن‌چه در العریش رخ می‌دهد، تجسم مستقیم نظام سرمایه‌داری در زشت‌ترین شکل آن است؛ تجاوزی آشکار به احکام اسلام درباره مال، مالکیت و حکمرانی.

در این نظام، دولت مردم را تنها به‌عنوان عدد و رقم می‌بیند، و زمین را صرفاً فرصتی برای سرمایه‌گذاری؛ و اصطلاح «توسعه» را بر کرامت و حقوق مردم ترجیح می‌دهد.

بیرون کردن مسلمانان از خانه‌های‌شان، و تخریب اموال‌شان بدون رضایت آنان، حتی اگر طبق قوانین مصری «قانونی» جلوه کند، از نظر شرعی حرام است و بلکه جنایتی سیاسی به شمار می‌آید، چراکه ظلم و تعرض به حرمت‌های مسلمانان است.

همچنین تبدیل بندر العریش به بندری بین‌المللی با حاکمیت نظامی، و الحاق اراضی وسیعی از شهر العریش به این پروژه، سؤالاتی را درباره اهداف واقعی پشت پرده این تغییر ایجاد می‌کند:

آیا واقعاً این پروژه صرفاً اقتصادی است؟ یا اینکه در راستای آماده‌سازی منطقه برای پذیرش آوارگان غزه است، همان‌گونه که در طرح‌ها و پیشنهادات بین‌المللی و نقشه‌های پیشین رژیم یهود مطرح شده بود؟

واجب است که مردم سینا در برابر این ظلم بایستند، این سیاست ستم‌گرانه را انکار کنند و به‌جای درخواست و التماس، برای تغییر اساسی این رژیم ظالم تلاش کنند و نظامی را برپا کنند که دین اسلام را اجرا کرده و حقوق آنان را حفظ کند.

ای مخلصان ارتش کنانه!

آن‌چه در سینا رخ می‌دهد، در برابر چشمان و گوش‌های شماست؛ جنایتی تمام‌عیار که الله سبحانه و تعالی شما را در مورد آن و درباره مستضعفان مورد بازخواست قرار خواهد داد؛ همان‌گونه که در گذشته نیز اهل غزه را رها کردید و دست رژیمی شدید که آن‌ها را محاصره کرده است. به الله سوگند که این درجه‌ها، حقوق‌های سنگین و مدال‌هایی که این رژیم به شما می‌دهد تا سکوت‌تان را بخرد و وفاداری‌تان را تضمین کند. هرگز در روز حساب به دادتان نخواهد رسید؛ در حالی که با شما، امت را سرکوب می‌کند.

پاسخ خود را آماده کنید؛ چراکه حساب سخت است و شما تا این لحظه هیچ توشه‌ای ندارید، مگر توبه‌ای خالصانه به سوی الله؛ توبه‌ای که با آن، این رژیم را برکنید، ظلمش را از مردم بردارید، محاصره را از اهل سرزمین مبارک پایان دهید، و یاری‌رسان تلاش‌گران برپایی اسلام از طریق خلافت راشده بر منهج نبوت شوید.

این است تنها راه نجات‌تان، و هیچ راهی غیر از آن وجود ندارد، هرچه هم بکنید. این شرفی است که نگذارید دیگران در آن بر شما پیشی گیرند. پس پیش‌قدم شوید، باشد که الله سبحانه و تعالی توبه‌تان را بپذیرد، بازگشت‌تان را نیکو گرداند، و پیروزی را به دستانتان رقم زند تا عزت دنیا و کرامت آخرت را توأمان داشته باشید.

﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا﴾ [النساء: 75]

ترجمه: چرا باید در راه الله و (نجات) مردان و زنان و کودکان درمانده و بیچاره‌ای نجنگید که (فریاد برمی‌آورند و) می‌گویند: پروردگارا! ما را از این شهر و دیاری که ساکنان آن ستم‌کارند (و بر ما بیچارگان ستم روا می‌دارند) خارج ساز، و از جانب خود سرپرست و حمایت‌گری برای ما پدید آور، و از سوی خود یابری برایمان قرار بده (تا ما را یاری کند و از دست ظالمان برهاند).

دفتر مطبوعاتی حزب التحرير – ولایه مصر